Międzynarodowa Komisja Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem
Internationale Kommission zum Schutz der Oder gegen Verunreinigung
Mezinárodní komise pro ochranu Odry před znečištěním

Przegląd i aktualizacja map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego dla Międzynarodowego Obszaru Dorzecza Odry

Trzeci cykl planistyczny - lata 2022 - 2027

Grupa Robocza „Powódź“ (G2) Międzynarodowej Komisji Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem (MKOOpZ)

Stan: 01.10.2025 r.

Spis treści

Lista skrótów 2
1. Wprowadzenie 3
2. Koordynacja w ramach MKOOpZ 3
3. Wyniki 4
3.1. Podsumowujące informacje dotyczące trzech państw członkowskich MKOOpZ 4
3.2. Rzeczpospolita Polska 5
3.3. Republika Czeska 6
3.4. Republika Federalna Niemiec 6
4. Udostępnienie map społeczeństwu 6
5. Dalsze kroki w ramach wdrażania Dyrektywy Powodziowej 6
6. Teksty źródłowe 6

Lista skrótów

MZP	mapy zagrożenia powodziowego
MRP	mapy ryzyka powodziowego

1. Wprowadzenie

Przeglądu oraz aktualizacji map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego opracowanych w drugim cyklu wdrażania Dyrektywy Powodziowej (publikacja 20 grudnia 2019 r.; https://mkoo.pl/index.php?mid=40&aid=1209&lang=PL) dokonuje się w poszczególnych państwach członkowskich z uwzględnieniem wyników przeglądu i aktualizacji wstępnej oceny ryzyka powodziowego (publikacja 21 marca 2025 r.; https://mkoo.pl/index.php?mid=40&aid=1322&lang=PL).

Zgodnie z art. 6 ust. 3 i 4 Dyrektywy Powodziowej MZP obejmują obszary geograficzne, na których może pojawić się powódź o niskim, średnim i wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia (scenariusze powodziowe). Dla każdego scenariusza przedstawia się takie parametry, jak zasięg powodzi, głębokości wody lub poziomy zwierciadła wody oraz, tam, gdzie jest to właściwe, prędkość przepływu wody lub odnośny przepływ wody.

Zgodnie z art. 6 ust. 5 Dyrektywy Powodziowej MRP przedstawiają potencjalne negatywne skutki związane z powodzią, która wystąpiła według jednego ze scenariuszy opisanych w ust. 3. Wyrażone są one jako szacunkowa liczba mieszkańców potencjalnie dotkniętych powodzią, rodzaj działalności gospodarczej prowadzonej na obszarze potencjalnie dotkniętym powodzią, instalacje (przemysłowe), o których mowa w załączniku I dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli, potencjalnie dotknięte powodzią obszary chronione określone w załączniku IV pkt 1 ppkt (i), (iii) i (v) Ramowej Dyrektywy Wodnej UE (dyrektywy 2000/60/WE), a także inne informacje, które dane państwo członkowskie uważa za przydatne.

2. Koordynacja w ramach MKOOpZ

Przegląd oraz aktualizacja MZP oraz MRP przeprowadzone zostały w poszczególnych państwach członkowskich na podstawie regulacji oraz zaleceń krajowych, które implementują wytyczne Dyrektywy Powodziowej. Państwa członkowskie dwa razy do roku przekazują sobie nawzajem informacje w ramach Grupy Roboczej G2 „Powódź" na temat aktualnego stanu prac na szczeblu krajowym. Regularna, stała wymiana informacji służy m.in. zapewnieniu zrozumienia procedur przyjętych w poszczególnych krajach, rozpoznawaniu i dokumentowaniu elementów wspólnych oraz różnic występujących w trybach postępowania, a także (o ile umożliwiają to przepisy krajowe) dostosowywaniu ich w kontekście międzynarodowym. Zasadniczymi elementami, które służą uzyskaniu spójnych produktów (map wraz z opisem legend; dokumentacji dot. przeglądu i aktualizacji map na poziomie międzynarodowym; patrz punkt 3), są pozyskiwanie bardziej aktualnych danych oraz dyskutowanie i uzgadnianie wyników kluczowych etapów prac w procesie budowy i stosowania modeli.

3. Wyniki

3.1. Podsumowujące informacje dotyczące trzech państw członkowskich MKOOpZ

Istniejące mapy są poddawane przeglądowi i w razie potrzeby aktualizowane. Uwzględnia się przy tym aktualną wiedzę oraz dane. Podczas opracowywania map uzupełniane i aktualizowane są dostępne dane. Jeśli jest to konieczne, w trakcie modelowania hydraulicznego stosuje się również nowe metody obliczeń. Różnice w częstotliwości nawrotu powodzi o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia w poszczególnych krajach wynikają z przepisów prawa oraz uwarunkowań fizyczno-geograficznych cieków wodnych (górny/środkowy/dolny bieg/teren płaski/górzysty) (patrz tabela 1).

W przypadku **nowo wyznaczonych cieków objętych ryzykiem powodziowym** zostaną opracowane nowe mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego (patrz tabela 2).

W tej części udokumentowane oraz ocenione zostały zmiany / uzupełnienia w stosunku do drugiego cyklu planistycznego.

Tabela 1: Częstotliwość nawrotu powodzi o różnym prawdopodobieństwie wystąpienia (Q_{pp} podane w latach dla powodzi rzecznych [(1)] oraz H_{pp} podane w latach dla powodzi od strony morza [(2)]; MV = Meklemburgia-Pomorze Przednie, BB = Brandenburgia, SN = Saksonia)

Prawdopodobieństwo	Rzeczpospolita Polska[(2)]	Rzeczpospolita Polska[(1)]	Republika Czeska[(1)]	Republika Federalna Niemiec			
				MV[(2)]	MV[(1)]	BB[(1)]	SN[(1)]
1.i 2. cykl							
wysokie	-	10	5, 20	20	10	10	20
średnie	100	100	100	200	100	100	100
niskie/powódź ekstremalna	500	500	500	200*	200	200	200
3. cykl							
wysokie	-	10	5, 20	20	10	10	20
średnie	100	100	100	200	100	100	100
niskie/powódź ekstremalna	500	500	500	200[#]	200	200	200

* z uwzględnieniem „zmiany klimatu“ (dodatkowe 50 cm rezerwy przy podwyższaniu wałów) oraz awarii urządzeń infrastruktury chroniącej przed powodziami sztormowymi

[#] z uwzględnieniem awarii urządzeń infrastruktury chroniącej przed powodziami szturmowymi

Tabela 1 pokazuje, że prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi ustalone w pierwszym i drugim cyklu planistycznym zostały utrzymane również w cyklu trzecim.

Tabela 2: **Długość cieków objętych ryzykiem powodziowym na Międzynarodowym Obszarze Dorzecza Odry w poszczególnych cyklach**

	Rzeczpospolita Polska	Republika Czeska	Republika Federalna Niemiec
1. cykl	6 700,0 km	295,2 km	699,8 km
2. cykl	10 320,1 km	283,8 km	731,2 km
3. cykl	10 363,8 km	262,7 km	671,6 km
nowo wyznaczone długości cieków	43,7 km	-	3 km#
długości cieków, z których zrezygnowano	-	21,1km	62,6 km##

Saksonia, ## Saksonia 62,5 km (0,1 km Brandenburgia, metodyczna różnica wynikająca z zaokrąglenia)

Dane przedstawione w tabeli 2 pokazują, że w trzecim cyklu planistycznym długość odcinków cieków wyznaczonych jako obszary objęte ryzykiem powodziowym w porównaniu z drugim cyklem zwiększyła się w Rzeczpospolitej Polskiej, natomiast zmniejszyła się w Republice Czeskiej i Republice Federalnej Niemiec. W Niemczech odcinki cieków, z których zrezygnowano, znajdują się w kraju związkowym Saksonia i ich długość wynosi 62,5 km. Chodzi tu przede wszystkim o osiem obszarów ryzyka powodziowego w zlewni Nysy Łużyckiej, na których ryzyko powodziowe po wdrożeniu odpowiednich działań lub po aktualizacji analiz dotyczących obszarów i dóbr wymagających ochrony zagrożonych powodzią nie jest już klasyfikowane jako znaczące. W Republice Czeskiej usunięto odcinek rzeki Mandava w gminie Rumburk i skrócono odcinek rzeki Stěnava. Długość wyznaczonych cieków wodnych objętych znacznym ryzykiem powodziowym zmniejszyła się tym samym o 21,1 km. W Polsce nowo wyznaczone odcinki cieków wynikają z analiz przeprowadzonych w ramach przeglądu i aktualizacji wstępnej oceny ryzyka powodziowego (WORP). W 3 cyklu planistycznym dla obszaru dorzecza Odry wyznaczono 5 nowych obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi (ONNP) o łącznej długości 43,7 km. Obejmują one następujące rzeki: Bukowa, Stobnica, Gumieniec, Dopływ z Warzymic, Sąsiecznica.

3.2. Rzeczpospolita Polska

Zgodnie z ustawą - Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. projekty map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego opracowywane są przez PGW Wody Polskie w uzgodnieniu z właściwymi wojewodami. Projekty map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego dla powodzi od strony morza, w tym morskich wód wewnętrznych, opracowywane są przez dyrektorów urzędów morskich, którzy przekazują je PGW Wody Polskie nie później niż na 6 miesięcy przed terminem rozpoczęcia ich opracowania. Projekty MZP i MRP od strony morza stanowią integralny element projektów map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego. PGW WP przekazują projekty tych map ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej do zatwierdzenia. Zaktualizowane MZP i MRP zostaną udostępnione na portalu oraz udostępnione w formie usług danych przestrzennych.

3.3. Republika Czeska

Weryfikacja i aktualizacja map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego jest realizowana w ramach projektów opracowywania materiałów do Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym w dorzeczu Odry, które realizują zarządcy dorzeczy. Zaktualizowane MZP i MRP zostaną opublikowane na portalu z mapami.

3.4. Republika Federalna Niemiec

Aktualizacja map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego odbywa się na podstawie „Zaleceń dotyczących sporządzania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego" (LAWA, 2024). Mapy zostaną udostępnione w ramach centralnej usługi sieciowej „Krajowe MZP / MRP" za pośrednictwem portalu „WasserBLIcK" prowadzonego na potrzeby sprawozdawczości.

4. Udostępnienie map społeczeństwu

Państwa członkowskie MKOOpZ ponownie uzgodniły, że dostęp do zaktualizowanych map umożliwiony zostanie społeczeństwu za pośrednictwem strony internetowej MKOOpZ. W tym celu dokonano weryfikacji i aktualizacji internetowej mapy przeglądowej opracowanej już w poprzednich cyklach i przedstawiającej obszary administracyjne właściwych instytucji odpowiedzialnych za sprawozdawczość krajową. Obszary administracyjne zaznaczone na mapie przeglądowej (*https://www.mkoo.pl/index.php?mid=40&aid=1087&lang=PL*) połączone są z poszczególnymi serwerami krajowymi, na których znajdują się zweryfikowane (szczegółowe) mapy, opracowane w podziale arkuszowym lub w postaci dynamicznych usług WMS. Oprócz map na stronie internetowej MKOOpZ zamieszczone zostały również opisy legend w języku polskim, niemieckim i czeskim, z którymi społeczeństwo może się zapoznać.

5. Dalsze kroki w ramach wdrażania Dyrektywy Powodziowej

Zgodnie z Dyrektywą Powodziową do 22 grudnia 2027 roku należy zaktualizować oraz opublikować plany zarządzania ryzykiem powodziowym (na podstawie MZP i MRP) skoordynowane na poziomie obszaru dorzecza.

6. Teksty źródłowe

- LAWA Bund-/Länder-Arbeitsgemeinschaft Wasser (2024): Empfehlungen zur Aufstellung von Hochwassergefahrenkarten und Hochwasserrisikokarten. Beschlossen auf der 167. LAWA-Vollversammlung am 21./22. März 2024 in Potsdam. (Gremium robocze ds. wody LAWA (2024): Zalecenia dotyczące sporządzania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego. Uchwalone podczas 167 Posiedzenia Plenarnego LAWA w dn. 21-22 marca 2024 r. w Poczdamie.)